

MUISTIO

Korpi-Matin tuulipuiston osayleiskaava

Kaavoituksen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu

Aika: Perjantai 12.10.2018, klo 10.00 – 12.00

Paikka: Merikarvian kunnanvirasto, Kauppatie 40, 29900 Merikarvia

Läsnä:	Ulla Riipinen	Varsinais-Suomen ELY-keskus
	Anne Nummela	Satakuntaliitto
	Liisa Nummelin	Satakunnan Museo
	Leena Koivisto	Satakunnan Museo
	Kimmo Puolitaival	Merikarvian kunta
	Leena Penttilä	Merikarvian kunta
	Olli Rajala	Merikarvian kunta
	Petteri Mäkelä	Suomen Hyötytuuli Oy
	Mikaela Levo	Suomen Hyötytuuli Oy
	Teemu Molkkari	Suomen Hyötytuuli Oy
	Miia Nurminen-Piirainen	Pöyry Finland Oy
	William Velmala	Pöyry Finland Oy

Kutsutut, muttei läsnä:

Juha Manninen	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Anna-Leena Seppälä	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Susanna Roslöf	Satakuntaliitto
Päivi Liuska-Kankaanpää	Satakuntaliitto
Tapani Rantio	Puolustusvoimat/2.logistiikkarykmentti
Antti Kettunen	TuuliWatti Oy
Marja Kaitaniemi	TuuliWatti Oy
Ari Soininen	EPV Tuulivoima Oy

1. Neuvottelu avaus ja läsnäolijat

Kokous avattiin ja todettiin läsnäolijat. Sovittiin, että Puolitaival toimii neuvottelun puheenjohtajana ja Nurminen-Piirainen laatii muistion.

2. Asialistan hyväksyminen neuvottelun työjärjestykseksi

Hyväksyttiin asialista neuvottelun työjärjestykseksi.

Nurminen-Piirainen tiedusteli voisiko hanketoimijat olla läsnä myös viranomaispuheenvuorojen ajan. Riipinen kertoi, että linjauksena on ollut, että hanketoimijat poistuvat viranomaispuheenvuorojen alkaessa. Aiheesta käydyn keskustelun pohjalta todettiin, että hanketoimijat voivat olla läsnä koko neuvottelun ajan.

3. Hankkeen esittely (Molkkari)

Hanke on EPV Tuulivoima Oy:n, TuuliWatti Oy:n ja Suomen Hyötytuuli Oy:n yhteishanke. Hanke-suunnitelma on pysynyt lähes vastaavana kuin edellisellä kerralla siten, että on otettu huomioon voimaloiden tekninen kehitys.

Kaavalla on tarkoitus mahdollistaa 22 voimalaa. Liittyminen kantaverkkoon on suunniteltu vastaavaksi kuin edellisessä vaiheessa eli tuulipuiston keskelle rakennetaan oma sähköasema, josta sähkö johdetaan alueverkkoyhtiö Carunan hallinnoimalle Puukosken sähköasemalle.

Edellistä kaavaa koskevassa hallinto-oikeuden ratkaisussa todettiin, että osayleiskaava on perustunut riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin, kaava täyttää sisältövaatimukset eikä aiheuta maanomistajille kohtuutonta haittaa. Koska kaava kaatui menettelytapavirheeseen, ei KHO:ssa enää tutkittu muita valitusperusteita. Hanketoimijoiden mukaan kaavoitukselle on täten hyvät lähtökohdat ja toivovat nopeaa uutta kaavaprosessia.

4. Merikarvian kunnan puheenvuoro (Puolitaival)

Kunnan kannalta on positiivista, että kertaalleen esteellisyyteen kaatunut kaava on saatettu uudelleen vireille ja tavoitteena on lainvoimainen kaava. Kunta edellyttää prosessilta vastuullisuutta (kulttuurimaisema, ympäristö) ja avointa keskustelukulttuuria. Tarkoituksena on välttää vastakainasettelua. Kaikki mielipiteet ovat sallittuja ja on luonnollista, että isot hankkeet herättävät aina mielipiteitä. Päätösten tulee kuitenkin perustua tosiasioihin ja voimassa oleviin normeihin ja lakeihin.

5. Kaava-alueen rajaus ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma (Pöyry)

Nurminen-Piirainen esitteli kaava-alueen rajauksen ja alustavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman. Oheen on koottu esittelyn pääkohdat ja viranomaiskommentit niihin liittyen.

Hankkeen historia

Merikarvian kunta käynnisti Korpi-Matin tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatimisin ensimmäisen kerran vuonna 2010. Hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) ja kaavoitus etenivät siten, että kaava hyväksyttiin Merikarvian kunnanvaltuustossa 2014. Kaavasta valitettiin hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Lopulta vuonna 2017 korkein hallinto-oikeus kumosi kaavaan virheellisessä järjestyksessä tapahtuneeseen päätökseen perustuen (esteellisyys).

Kaava-alueen raja

Kaava-alue on supistettu lännestä, koska alueelle ei ole maankäytöllistä ohjaustarvetta. Kaava-alueen rajausta ei ole muutettu pohjoisessa, etelässä tai lännessä. Kaava-alue rajautuu etelässä voimassa olevaan Kirkonkylän-Tuorilan osayleiskaava-alueeseen. Kaavoitettavan alueen pinta-ala on noin 2150 hehtaaria. Satakunnan lainvoimaisessa vaihemaakuntakaavassa 1 alue on osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi alueeksi ja näin kaavalla toteutetaan maakuntakaavan ohjausvaikutusta.

Riipinen totesi, että esitetyllä kaava-alueen rajauksella voidaan jatkaa suunnittelua.

Esitys päivitettävistä selvityksistä

YVA-menettelyn ja edellisen vaiheen kaavaprosessin aikana on laadittu alueelta kattavat selvitykset. Päivitettäviksi selvityksiksi on ohjelmoitu seuraavat selvitykset; melumallinnus, välkemallinnus, kuvasovitteet (7 kpl), näkemäalueanalyysi, rakentamisalueiden luontoselvityksen päivitys, arkeologinen täydennysinventointi, petolintureviirien ja uhanalaisuusrekisteritietojen päivittäminen, yhteisvaikutukset Korvennevan hankkeen kanssa (näkemäalueanalyysi, havainnekuvat, melumallinnus ja välkemallinnukset) ja yhteisvaikutukset muiden lähialueen hankkeiden kanssa (linnusto ja maisema).

Nummela kertoi, että Satakuntaliiton näkemyksen mukaan aiemmin tehdyt linnustoselvitykset eivät riittäisi ilman uutta maastokäyntiä. Velmala ja Mäkelä totesivat, että kaavatyössä päivitettävät rekisteritiedot perustuvat vuosittaisiin maastokäynteihin, joten kaava-alueelta ja sen vaikutusalueelta on hyödynnettävissä ajantasaista maastokäynteihin pohjautuvaa tietoa. Edellisessä vaiheessa alueelta on tehty kattavat selvitykset ja laadittavassa kaava-aineistossa keskitytään merkittävimpiin vaikutuksiin (isokokoiset petolinnut, kaakkuri ja sääksi). Lisäksi arvioinnissa pystytään hyödyntämään Korvennevan vaikutusarviointeja ja sekä muuttolintuihin kohdistuvien vaikutusten (ml. yhteisvaikutukset) arviointiin on käytettävissä uutta materiaalia kuten Satakunnan maakunnallisesti arvokkaat lintualueet (2015) ja Lintujen valtakunnalliset päämuuttoreitit (BirdLife Suomi 2014). Kaikkien linnustoa koskeva aineisto on alueelta kattava ja ajantasainen antaen hyvän lähtökohdan keskittyä arvioinnissa merkittävimpiin vaikutuksiin.

Riipinen totesi, että esitys selvityksistä on riittävä.

Alustavat mallinnustulokset

Kaavaluonnosratkaisun pohjaksi on laadittu alustavat melu- ja välkemallinnukset yhteisvaikutuksiin Korvennevan tuulipuiston kanssa. Mallinnusten perusteella melutasot alueen loma-asuntojen ja vakituisten asuinrakennusten kohdilla jäävät alle valtioneuvoston ohjearvojen. Myös matalataajuisen melun tasot pysyvät kaikkien rakennusten kohdalla asumisterveysasetuksessa asetettujen arvojen alapuolella. Suomessa ei ole määritelty välkevaikutukselle raja-arvoja. YM:n tuulivoimaoppaan mukaan välkevaikutusten arvioinnissa on suositeltavaa käyttää apuna muiden maiden suosituksia välkkeen rajoittamisesta. Tanskassa sovelletaan yleensä todellisen tilanteen raja-arvona

enintään kymmenen tuntia vuodessa. Ruotsissa vastaava suositus on enintään kahdeksan tuntia vuodessa ja 30 minuuttia päivässä. Välkevarjostusmallinnuksen mukaan vuotuinen välkevarjostus-aika jää alle Tanskan 10 tunnin ohjearvon alueen kaikkien asuinrakennusten ja loma-asuntojen kohdalla.

Vaikutusten arviointi

Kaavan vaikutusten arviointi tullaan toteuttamaan maksimivaikutusperiaatetta noudattaen, jolloin mm. havainnekuvat ja näkemäalueanalyysi tullaan laatimaan kaavan sallimalla voimaloiden maksimikorkeudella 230 metriä. Vaikutusten arviointi kohdistetaan erityisesti edellisessä vaiheessa tunnistettuihin merkittäviin vaikutuksiin ja yhteisvaikutuksiin Korvennevan kanssa.

Osallistaminen

Kaava-alueen maanomistajia on kirjeitse tiedotettu kaavan vireilletulosta lehtikuulutuksen ohella. OAS ja kaavaluonnos on tarkoitus asettaa yhtä aikaa nähtäville loppuvuodesta 2018 ja kaava saatetaan hyväksymiskäsittelyyn kevättalvella 2019. Kaavan luonnosvaiheessa ja ehdotusvaiheessa on tarkoitus pitää yleisötilaisuudet.

6. Alustava kaavaluonnos (Pöyry)

Nurminen-Piirainen esitteli avustavan kaavaluonnoskartan, joka oli toimitettu ennakkomateriaalina kokoukseen kutsutuille. Kaava mahdollistaa 22 voimalan toteuttamisen. Kaavalla sallitaan voimaloiden enimmäiskorkeudeksi 230 metriä, joka on vastaava kuin edellisessä vaiheen hyväksytyssä kaavassa oli määritetty.

Kaavaratkaisu noudattaa sisällöltään kertaalleen hyväksytyä kaavaratkaisua. Kaavasta on poistettu Saunakorven maa-aineksen ottoalueen merkintä (EO), koska maa-aineksen ottotoiminta on päättynyt ja loppukatselmus on tehty alueella 2017. Uutena merkintänä on osoitettu mahdollinen liitoravan elinpiiri, joka havaittiin luontoselvityksen täydennysinventoinnissa elokuussa 2018. Ko. alueelle ei kaavassa osoiteta rakentamistoimenpiteitä.

Kaavaratkaisussa on huomioitu edellisessä vaiheessa saatu viranomaisohjeistus. Kaavaratkaisussa voimaloiden etäisyys Trolssin RKY-alueeseen ja merikotkien pesiin on kasvanut edellisestä vaiheesta. Lisäksi kaavaratkaisussa on huomioitu 1,3 kilometrin levyinen vapaa itä-länsisuuntainen lento-reitti linnustovaikutusten lieventämiseksi. Kaava ei mahdollista voimalan luvittamista alle 2 kilometrin etäisyydelle merikotkien pesistä.

Kaavamääräyksiä on päivitetty vastaamaan olemassa olevaa lainsäädäntöä ja lupamenettelyjä. Näiden osalta muutoksia on tehty mm. lentoestelupaa ja melutasoja koskeviin kaavamääräyksiin. Puolustusvoimien tiedottamista koskevan kaavamääräyksen osalta Nurminen-Piirainen kertoi, että määräys noudattaa puolustusvoimien kanssa toiseen tuulivoimahankkeeseen yhteistyössä viimeistelyä kaavamääräystä.

7. Viranomaisten puheenvuorot

Nummela tiedusteli M-alueen osalta ehdottoman rakentamisrajoituksen määrittämisen tarvetta, jonka tarkoituksena on välttää haja- ja loma-asutuksen muodostumista tuulivoimaloiden melualueelle. Nurminen-Piirainen totesi, ettei tätä nähdä tarkoituksenmukaiseksi, koska rakentamisrajoitukselle tulisi olla tarkka peruste ja kaavakartalla pitäisi tällöin osoittaa alue, jota rakentamisrajoitus koskee. Rakentamisrajoitus perustuu 40 dB:n ylittävään melutasoon eikä kaavan laadintavaiheessa voida vielä tietää ko. melualueen laajuutta, eikä näin kaavavaiheessa pystytä tarkasti määrittämään aluetta, jota rakentamisrajoitus koskisi.

Puolitaival tiedusteli väkemannuksen lähtötiedoista ja välkearvojen ohjauksesta. Nurminen-Piirainen kertoi, että väkemannuksen auringonpaistetunnit pohjautuvat lähimmän sääaseman tietoihin. Koska mallinnus ei ota huomioon puuston peittävää vaikutusta, on yleensä mallinnettu aika todellista määrää suurempi. Tarvittaessa väkettä voidaan rajoittaa lapakulmaa säätämällä tai voimalan pysäyttämällä. Jälkivalvonnan toimenpiteenä tuulivoimalan toiminnasta mahdollisesti aiheutuviin haitallisiin melu- tai välkevaikutuksiin voidaan tarvittaessa puuttua ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi annettavalla yksittäisellä määräyksellä tai edellyttämällä tuulivoimalalta ympäristölupaa sen vuoksi, että toiminnasta saattaa aiheutua eräistä naapurussuhteista annettussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasisutusta. Kaavoituksen yhteydessä oleellista on varmistaa, että esitetty kaavaratkaisu on toteutettavissa niin, että yleiskaavan sisältövaatimukset terveellisestä ja turvallisesta elinympäristöstä täyttyvät.

Riipinen tiedusteli olisiko kaavamääräyksellä syytä ohjata voimaloiden luvittamista melu- ja välkevaikutusten osalta. Penttilä totesi, että kunnan rakennusvalvonnan suhteen rakennuslupakäytäntö ja tarvittavat asiakirjat (mm. ajantasainen melu- ja väkemannus) ovat selkeät, eikä näe erityistä tarvetta menettelyä ohjaavalle kaavamääräykselle.

Puolitaival tiedusteli rajoittaako kaava M-alueilla kaikkea rakentamista. Riipinen totesi, että melun ohjeavot koskevat vakituista asuinrakentamista ja lomarakentamista. Alueella sallitaan edelleen esimerkiksi maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen. M-alueen kaavamääräykseen voisi ottaa harkittavaksi täsmennyksen ”alueella sallitaan maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen”.

Riipinen kertoi, että hanketoimija on ollut ELY-keskuksen Juha Manniseen yhteydessä riittävästä etäisyydestä voimaloiden ja merikotkien pesien välillä. ELY-keskuksen antaman ohjeistuksen mukaan kaava ei saa mahdollistaa voimalan rakentamista alle kahden kilometrin etäisyydelle pesästä.

Satakuntaliitto: Maakuntakaava on riittävästi ohjeena kaavan toteutukselle. Trolssin ja Riispyyn arvotettujen alueiden rajauksiin ei ole tullut muutoksia vaihemaakuntakaava 2 laadinnan aikana. Sijoitussuunnitelman muutoksen johdosta vaikutukset kulttuuriympäristöihin tulee päivittää. Liitto toimittaa konsultille maakuntakaavan maisemaa ja kulttuuriympäristöä koskevat rajaukset paikkatietomuodossa.

Satakunnan Museo: Edellisen kaavaprosessin aikana otettiin huomioon kulttuuriympäristön osalta saatu viranomaispalautte, eikä silloin 2. ehdotusvaiheen lausunnoissa ollut enää erityistä lausutta-

vaa. Vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida Trolssin ohella myös Riispyyn alue. Riispyy ei ole enää vuoden 2010 alusta lähtien ollut valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö. Kulttuuriympäristön merkitys on maakunnallinen. Trolssin maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö on laajempi kuin valtakunnallisesti merkittäväksi luokiteltu alue. Tämä tulee ottaa huomioon, kun ilmoitetaan voimaloiden etäisyyksiä arvokkaaseen kulttuuriympäristöön.

Päivitettävien havainnekuvien ottopaikoista on keskusteltu kaavakonsultin kanssa. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta ei ole huomautettavaa ja on hyvä, että täydennysinventointikin on toteutettu. Maisemaan kohdistuvat vaikutusarviointit tulee laatia kaavan sallimalla kokonaiskorkeudella.

Merikarvian kunta: On hyvä asia, että mallinuksissa ja arvioinneissa on huomioitu myös tyhjillään ovat asuinrakennukset, koska tilanne näissä voi muuttua. Kaava-alueelle ei määrätty rakennuskieltoa kaavan laadinnan ajalle ajaksi.

ELY-keskus: Esitystä suunnitellusta selvitysten päivittämisestä voidaan pitää tässä vaiheessa riittävänä. Kaavaratkaisu on sellainen, jolla voidaan edetä luonnosvaiheen kuulemiseen. Kaavan vaikutusten arvioinnissa tulee erityisesti keskittyä merkittäviin vaikutuksiin, kuten mm. kaakkureihin kohdistuviin vaikutuksiin.

8. Muut asiat

Riipinen totesi, että ELY-keskuksessa luontoon liittyvien asioiden yhteyshenkilö on Juha Manninen, johon voi tarvittaessa olla yhteydessä. Lisäksi Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa toimii valtakunnallinen tuulivoimaneuvoja Niina Pirttiniemi, johon voi olla niin ikään yhteydessä.

Keskusteltiin, että kaavoituksen alusta alkaen on pyritty varmistamaan se, ettei ilmene esteellisyyksiä.

9. Jatkotoimenpiteet

Riipinen totesi, että ELY-keskuksen lausunnoissa otetaan kantaa jatkoselityksen osalta viranomaisneuvottelujen tarpeeseen. Tarvittaessa tarkoituksenmukainen neuvotteluajankohta voisi olla ennen ehdotusvaiheen nähtäville asettamista. Tarvittaessa voidaan pitää myös työneuvotteluja.

Kaavaluonnosvaiheen alustavaksi yleisötilaisuuden ajankohdaksi sovittiin keskiviikko 12.12.2018 klo 18:00. Tilaisuus aloitellaan kahvituksella alkaen klo 17:30.

10. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 12:00

Muistion laati: Miia Nurminen-Piirainen